

KLAGE¹

TIL KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER OVER MANGLENDE OVERHOLDELSE AF FÆLLESSKABSRETEN

1. Klagerens navn (efternavn og fornavn): **Nielsen Kirsten**
2. Eventuelt repræsenteret af:
3. Nationalitet: **dansk**
4. Adresse eller hovedsæde²:
**Engestoftevej 64,
4990 Sakskøbing,
Danmark**
5. Telefon/fax/e-mail: **28551846**
6. Arbejdsområde og -sted(er): **Pensioneret lærer**
7. Den medlemsstat eller det offentlige organ, som efter klagerens mening ikke har overholdt fællesskabsretten:
**Miljøcenter Roskilde, Ny Østergade 7 – 11, 4000 Roskilde, Danmark
Lolland Kommune, Jernbanegade 7, 4930 Maribo, Danmark**

---

¹ Det står Dem frit for, om De vil anvende denne klageformular eller ej. En klage kan også indgives ved at sende Kommissionen et almindeligt brev, men det er i Deres interesse at medtage så mange relevante oplysninger som muligt. Formularen kan sendes med almindelig post til følgende adresse:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber
Generalsekretæren
Rue de la Loi 200
B-1049 Bruxelles
BELGIEN

Formularen kan også afleveres på et af Kommissionens repræsentationskontorer i medlemsstaterne. En edb-udgave af samme formular findes på EU's Internet-server (http://ec.europa.eu/community_law/your_rights/your_rights_forms_en.htm).

Det er kun klager over overtrædelser af fællesskabsretten, som er begået af en medlemsstat, der kan behandles.

² De bedes underrette Kommissionen om eventuelle adresseændringer samt om alle begivenheder, som kan påvirke behandlingen af klagen.

8. Redegørelse for de forhold, klagen vedrører (så præcis som muligt):

Dong Energy ønsker at rejse 7 forsøgsvindmøller med en højde på 150 – 200 meter + 2 stk. lysmaster med højintensivt blinkende lys (af hensyn til flytrafik) på et område langs kysten.

Følgende er annonceret i en lokal annonceavis, Extra Posten:

**Vindmøllepark ved Kappel i Lolland Kommune
Kommuneplantillæg og VVM-tilladelse**

Kommuneplantillæg
Miljøcenter Roskilde har i henhold til planlovens § 11g og kap. 6 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 – VVM-bekendtgørelsen – udstedt et tillæg til Rudbjerg Kommunes Kommuneplan 1993 for ovennævnte projekt.

Kommuneplantillægget er ledsaget af en VVM-redegørelse og en miljørapport i henhold til miljøvurderingsloven. Kommuneplantillægget betyder at DONG Energy kan opføre 7 op til 200 m høje vindmøller og 2 markeringsmaster ved Kappel på Lolland. Miljøcentret har vurderet, at projektet med de angivne afværgeforanstaltninger kan gennemføres på det pågældende sted uden uacceptable miljøgener. Med udstedelse af kommuneplantillægget afløses såvel rammebestemmelserne i Rudbjerg Kommunes Kommuneplan 1993 for så vidt angår bestemmelser om vindmøller ved Kappel som retningslinjerne for vindmøller ved Kappel i Storstrøms Amts Regionplan 2005.

VVM-tilladelse
Miljøcenter Roskilde har derudover i henhold til § 2, jf. kap. 6; i VVM-bekendtgørelsen meddelt DONG Energy VVM-tilladelse til projektet. VVM-tilladelsen er meddelt på vilkår af, at anlægget i al væsentlighed skal etableres og drives inden for VVM-redegørelsens rammer.

Supplerende oplysninger
Den sammenfattende redegørelse for forløbet af den offentlige høring, udstedelsesbrevet, Kommuneplantillægget og VVM-tilladelsen kan ses på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside www.blst.dk under "Annonceringer". Materialet kan også fås ved henvendelse til Miljøcenter Roskilde, som også kan give yderligere oplysninger om projektet.

Ovenstående projekt sanktioneres således af Miljøcenter Roskilde ved udstedelse af Kommuneplantillæg og VVM-tilladelse. Der gives tilladelse til opførelse af 7 vindmøller + 2 stk. lysmaster. Fuldt udbygget skal vindmøllerne producere 40 MW.

Lolland Kommune udsteder Lokalplan med tilhørende miljørapport i overensstemmelse med Miljøcenter Roskildes VVM-redegørelse og Kommuneplan.

Anlægsperioden anslås til at være 4 – 5 år.

9. Angiv så vidt muligt den eller de bestemmelse(r) i fællesskabsretten (traktater, forordninger, direktiver, beslutninger mv.), som klageren mener, den pågældende medlemsstat har overtrådt:

Direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af natur samt vilde dyr og planter (Habitatdirektivet). Især henledes opmærksomheden på overtrædelser i forhold til:

- artikel 6 om bevaringsområder (habitatområder, Natura 2000-områder) og
- artikel 12 om strenge beskyttelsesordninger for bilagIV-arter.

Disse bestemmelser vil blive overtrådt, dersom forsøgsvindmølle-projektet i Kappel realiseres.

Habitatdirektivet er implementeret i Miljøbeskyttelsesloven (LBK NR 879 af 26/06/2010)

Lolland Kommune og Miljøcenter Roskilde har efter undertegnede klagers opfattelse ved godkendelsen af VVM-redegørelsen, Kommuneplan og Lokalplan overtrådt Habitat-direktivets beskyttelse af flere af bilag IV-arterne i området. Det gælder for:

- Flere paddearter: Grønbroget tudse (*Bufo viridis*), løvfrø (*Hyla Arborera*) og strandtudse (*Bufo Calamita*)
- Marsvin, der netop ved Kappel har habitatområde – Natura-2000 område umiddelbart ved kysten (H 260)
- Forsøgsvindmølleprojektets virkning på områdets fuglearter er ikke undersøgt. Især bør der iværksættes grundige undersøgelser med hensyn til møllernes virkning på de trækkende fugle. Det gælder især for områdets
- Sædgæs (*Anser fabilis*) herunder Tundragæs (*Anser albifrons rossicus*)

Klagen begrundes af nedenstående forhold:

PADDER OG TUDSER

Omkring Bilag IV-arter hedder det i VVM-redegørelsen ("Kappel II VVM 2009" s. 89 – s. 91):

"Digegravene i mølleområdet udgør potentielle og formentlig også aktuelle levesteder for løvfrø, strandtudse og grønbroget tudse. Digegravene skønnes dog ikke at blive påvirket af projektet i forbindelse med hverken etablerings- eller driftsfasen i et omfang, der kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af disse grave som mulige levesteder for disse paddearter. Af andre Bilag IV dyrearter er det muligt, at stor vandsalamander findes i områdets digegrave. Som beskrevet for springpadderne vil digegravene ikke vil blive påvirket i et sådant omfang, at det vil forringe deres værdi som levesteder for en eventuel bestand af stor vandsalamander."

Undertegnede klager gør opmærksom på, at **Digegravene**, beliggende langs den sydllandske kyst inden for testområdet for møllerne - **dammene i Vestlollands botaniske have "Peter Hansens Botaniske have"** Vesternæsvej 56, 4900 Nakskov og ikke mindst **Høkke Sø**, der ligger tæt på mølleområdet - er **hjemsted for tusindvis af frøer og tudser**.

Der foreligger ingen undersøgelser, der støtter ovenstående VVM-redegørelses postulat, og det må kræves, at en sådan undersøgelse foretages, inden et så stort projekt iværksættes bl.a. fordi vindmøller på 150 – 200 meters højde kræver kolossale fundamenter, og derfor vil få stor indflydelse på frøernes habitat. Undersøgelsen bør omfatte møllernes indvirkning på frøerne, tudsernes og padderne levevilkår (ikke mindst projektets indflydelse på dyrenes hørelse) i området. Forholdene bør undersøges både i anlægs-, forsøgs- og produktionsperioden.

Strandtudsen (*Bufo Calamita*) er beskyttet ifølge [habitatdirektivet](#). Den må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres, og dens levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges. Strandtudse er omfattet af:

- [Habitatdirektivets bilag IV](#)
- [Bern-konventionens liste II](#)
- [Fredet](#)

- [Natura 2000](#)

Grønbroget tudse (Bufo Viridis) er beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet. Den må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres, og dens levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges. Grønbroget tudse er omfattet af:

- [Habitatdirektivets bilag IV](#)
- [Fredet](#)
- [Natura 2000](#)

Løvfrø (Hyla Arborera) Løvfrøen er beskyttet ifølge [habitatdirektivet](#). Den må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og dens levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges. Løvfrø er omfattet af:

- [Habitatdirektivets bilag IV](#)
- [Bern-konventionens liste II](#)
- [Fredet](#)
- [Natura 2000](#)

De store udgravninger til fundamentene og vandfyldte hjulspor vil nemt kunne tiltrække især **Grønbroget tudse**, som er kendt for at opsøge helt nye midlertidige vandhuller. Dette har man ikke taget højde for.

I nærheden af mølleområdet ligger **regionalt naturområde** "Høkke Sø" - udpeget netop pga. de tre nævnte arter. De har ikke mulighed for at flytte sig, da der ikke er alternative områder i nærheden.

Bestanden af **Løvfrø** er SV-lollands, største, vigtigste og næsten eneste.

Strandtudserne er hårdt trængte. I det tidligere Storstrøms Amt var der kun 6 bestande. På Lolland stort set **kun** Albuen og Høkke Sø samt muligvis et sted mere.

Den genevirkning, som støjen fra en eventuel nedramning af betonpæle til vindmøllernes enorme fundamenter vil påføre tudser, frøer og padder, er end ikke nævnt.

Se venligst indsigelse fra ekspert Kåre Fog:

KOMMENTARER TIL PLANER OM FORSØGSVINDMØLLER VED KAPPEL

Undertegnede, biologisk konsulent Kåre Fog, er blevet kontaktet af flere beboere i Kappelområdet i anledning af planerne om 7 store forsøgsvindmøller.

I den anledning vil jeg gerne udtale følgende:

VVM- redegørelsens afsnit om padder i området synes at være venstrehåndsarbejde. Der fandtes præcise oplysninger i det tidligere Storstrøms Amt om hvor disse dyr yngler, og hvor der er gravet eller oprenset vandhuller til gavn for dem. Disse oplysninger er ikke blevet udnyttet. Det skal dog siges, at dyrene kun sporadisk kvækker i digegravene ved de eksisterende vindmøller. Om dette har noget med vindmøllerne at gøre, kan ikke afgøres.

Jeg er blevet spurgt, om padderne påvirkes fysiologisk af støjen. Det eksisterer der ingen viden om. Men jeg har erfaret at når der står en vindmølle ved et vandhul, kan det være ganske svært at høre de kvækkende padder på afstand. Man skal tæt på, førend de kan høres gennem støjen, blot der er en vindstyrke på 2 til 4. Da dyrene har en høreevne nogenlunde svarende til vi menneskers, og bl.a. orienterer sig i forhold til lyden, når de opsøger vandhullerne, vil den kraftige støj fra store vindmøller muligvis forstyrre paddernes vandring til vandhullerne, især den nødvendige udveksling, hvor individer fra en bestand af lyden lokkes over og blander sig med individer i andre nabo-bestande.

Støjen fra de nye vindmøller vil forstyrre menneskers oplevelse af paddernes forårskoncert på de to steder i det berørte område, hvor amtet har finansieret vandhulsprojekter.

Det ene sted er vandhullet ved "Det gule sommerhus" ved Riddertofte, som efter VVM-rapporten at dømme udsættes for ca. 42dB ved en vindhastighed på 6 m. pr. sek. Her kvækker i de fleste år løvfrøer, og desuden undertiden fløjtetudser. Den rekreative værdi af at opholde sig nær sommerhuset og opleve frøkoncerten vil blive nedsat her.

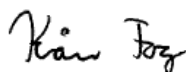
Det andet sted er et vandhul i Peter Hansens Have, hvor der regelmæssigt kvækker løvfrøer (samt mange grønne frøer). Her vil lydniveauet ifølge rapporten blive 39 – 41 dB ved en vindhastighed på 6 m. pr. sek. og 42 – 43 dB ved en vindhastighed på 8 m. pr. sek.

Jeg finder situationen særligt alvorlig med hensyn til sidstnævnte sted. Den pågældende del af Peter Hansens Have fungerer som rekreativt område for naboerne. Det var en del af betingelsen for, at amtet ville medfinansiere anlægget her, at der var adgang for lokale beboere og ikke blot for Peter Hansen selv.

Derudover er Peter Hansens Have en botanisk have, der fungerer som attraktion for betalende turister, der opsøger det specielle miljø her. Stilheden er en væsentlig del af dette miljø. Med øget støj mister stedet sin funktion. Den Botaniske have er skiltet med offentlige skilte på stor afstand, lige fra Nakskov af. Og for ejeren er den basis for en erhvervsindtægt, som er afhængig af opretholdelsen af det særlige miljø.

På den baggrund finder jeg det urimeligt, at man vil dispensere fra de lovbestemte krav. Hvis lovkravene skal overholdes, må støjen i Vesternæs-området som støjfølsomt område (mindst 6 samlede beboelser) ikke overskride 37 dB ved en vindhastighed på 6 m. pr. sek. og 39 dB ved en vindhastighed på 8 m. pr. sek. Dette er ikke overholdt. I områder der er udlagt til rekreativt formål, skal samme støjkrav overholdes. Uanset at den botaniske have evt. ikke er "udlagt" til rekreativt formål, er det en realitet at den dels fungerer som rekreativt område, og dels anvendes på en måde som forudsætter et lavt støjniveau. Den er anført på Geodætisk Instituts kort som "Botanisk Have". Af sådanne findes der vel i Danmark så få, at man ikke specielt har indføjet bestemmelser i lovgivningen om hvordan der skal tages hensyn til disse. Det burde ikke forhindre, at man anvender en betragtning om rimelighed, dvs. at der på sådanne steder selvfølgelig bør overholdes mindst samme støjgrænse som i kolonihaver, sommerhushaver og rekreative områder.

Veksø, d. 25./9. 2009

Kåre Fog
Biologisk konsulent
Løjesøvej 15
3670 Veksø

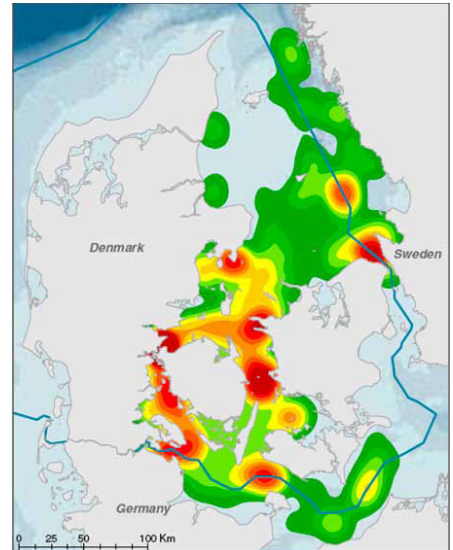
HABITATOMRÅDE FOR MARSVIN (H260)

Havområdet mellem Vestlolland og Femern er et af kerneområderne for marsvin i de indre danske farvande.

Femer Bælt er en vigtig korridor for marsvinene til Østersøen.

Forslag til nye habitatområder ved Sydsjælland og Lolland-Falster. Eksisterende habitatområder er vist med rødt. Forslag til nye er vist med blåt (fra www.blst.dk). Området ud for Kappel er nu en realitet; men der findes desværre ikke opdaterede kort v.t.

Kerneområder for marsvin i Danmark. Bemærk kerneområdet syd for Lolland-Falster. Rød farve angiver høj bestandstæthed, grøn farve lav bestandstæthed.

Området ud for Kappel fik den 22. oktober 2008 status som habitatområde (Natura 2000-område) for Marsvin (*Phocoena phocoena*), en bilag IV art.

Om dette habitatområde (H260) skriver By- og Landskabsstyrelsen på deres hjemmeside¹:

Femer Bælt syd for Nakskov Fjord:

11.5 km² og et kerneområde for marsvin. Det viser undersøgelser fra 2008 med tællinger af mærkede dyr via satellit og lydregistrering.

En vigtig korridor for hvalerne til den østlige del af Østersøen.

Arealet svarer omtrent til størrelsen af fjorden.

I VVM-redegørelsen hedder det på side 90/91

"Anlægsfasen

Forstyrrelserne i anlægsfasen er først og fremmest knyttet til nedramningen af pæle og/eller monopæle fundamenter og i et vist omfang også til den øgede trafik. Det er beregnet, at støjen ved nedramning kan være så kraftig, at den formodes at kunne **forårsage fysisk skade på marsvinenes indre øre.**"

Videre står der:

“... ved Kappel, anbefales det, at man anvender den såkaldte “soft start” procedure. Ved gradvist at påbegynde nedramningen med et støjniveau, der ligger under de 130 dB, der potentielt kan forårsage varige høreskader men over de 90 dB, der får de fleste marine arter til at forlade området, sikrer man sig, at hovedparten af de marine arter, herunder marsvin, forlader området, inden der opstår en risiko for, at dyrene pådrager sig varige høreskader.”

Lolland Kommune skriver i deres sammenfattende redegørelse således:

I forhold til den marine bilag IV art marsvin, er der et nyudpeget marsvinehabitatområde i havet ud for planlægningsområdet. I det omfang der er særlige støjforhold ved anlægsarbejderne, f.eks. ramning af spunsjern e.l. omkring et fundament, kan man teoretisk set ikke afvise, at det ville kunne påvirke marsvin ude i havet. **Det er derfor for en sikkerheds skyld angivet, at man i anlægsfasen i givet fald minimerer risikoen for påvirke dyrene ved indledningsvis at jage dem væk med en støj**, der vil skræmme, men ikke skade dem. I driftsfasen vil der ikke være støj, der påvirker dyrene. Erfaringen viser, at marsvinene vender tilbage, når en evt. støj forsvinder.

Lolland Kommune anfører endvidere i miljørapporten side 41 og 42:

En nyere undersøgelse omhandlede effekten af støj fra nedramning af monopæle i forbindelse med etablering af en marin vindmøllepark 7 kilometer fra kysten i det sydøstlige England. Blandt de marine havpattedyr, undersøgelsen fokuserede på, var netop marsvin. Direkte dødelige støjdosser kunne registreres inden for en maksimum radius af 3 meter, og doser, der kunne forårsage varige fysiske skader på de undersøgte dyregrupper, kunne registreres op til 40 meter fra støjkilden, dvs. det område, hvor nedramningen fandt sted. **For marsvin blev det vurderet, at nedramningen af monopæle kunne forårsage varige høreskader i en afstand på op til 1 kilometer fra nedramningsstedet.**

Det er givet at problemet er mindre, når det gælder støj, der bevæger sig fra landmiljøet til havet, men **helt udelukke, at der kan være en effekt for Habitatområdets marsvin kan man ikke. De yderste vindmøller vil blive placeret ca. 120 m fra kysten.**

.....

Ved Horns Rev vendte marsvinene hurtigt tilbage, efter at anlægsaktiviteterne var ophørt; men **ved Nysted (vindmølleparken Rødsand I) var marsvinene endnu ikke vendt tilbage i fuldt omfang to år efter.** Ved de seneste undersøgelser er der dog ikke fundet nogen forskelle i tætheden af marsvin i og uden for mølleområdet ved Nysted

Lovstridige forhold:

EU's habitatdirektiv (der bl.a. behandler hensynet til Natura 2000-områder og habitatområder) er implementeret i den danske lovgivning. Nedenstående henvisninger til Jagtloven og Naturbeskyttelsesloven er forpligtigende retningslinjer, som den danske stat skal efterleve for bl.a. at beskytte bilag IV-arterne og habitatområderne (Natura 2000-områderne).

Tilladelsen til etablering af DONG Energys vindmølleprojekt i Kappel er direkte i strid med Habitatdirektivet.

Bekendtgørelse om lov om jagt- og vildtforvaltning (Jagtloven) – LBK nr. 930 af 24/09/2009:

»§ 7. De pattedyr, der er nævnt i bilag 1, må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter.

Bemærkninger til

Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om jagt og vildtforvaltning og forskellige andre love. (Beskyttelse af visse dyrearter m.v.) – LF 153 2008/1ⁱⁱ:

Til nr. 4 (§ 7)

Bestemmelsen i stk. 1 gennemfører habitatdirektivets artikel 12, stk.1, litra b. Forbuddet gælder forsætlig forstyrrelse af de dyrearter, der er omfattet af bilag 1 til loven. Forbuddet omfatter forstyrrelser i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter.

Bestemmelsen i stk. 2 lovfæster princippet i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 5, litra d om, at fugle skal beskyttes mod forsætlig forstyrrelse. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Med hensyn til definition af forstyrrelse henvises ligeledes til bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 2.

Efter forslaget omfatter forbuddet alene forstyrrelser med skadelig virkning for arten eller bestanden. Direktivet anvender en anden formulering, men forslaget er i overensstemmelse med Europa-Kommissionens vejledning om habitatdirektivets artikel 12, hvorefter forbuddet omfatter forsætlige forstyrrelser, der er skadelige for arten eller bestanden, for eksempel ved at have negativ effekt på overlevelseschancerne for en bestand eller dens evne til reproduktion eller dens reproduktionssucces. Hvis forstyrrelsen medfører en indskrænkning af artens eller bestandens udbredelsesområde, vil det som altovervejende hovedregel være en overtrædelse af forbuddet.

For eksempel kan aktiviteter, der forstyrrer marsvin i sådan en grad, at de fordrives fra vigtige fødesøgningsområder, være omfattet af forbuddet i § 7, stk. 1.

Der stilles endvidere forslag om forbud mod forsætligt at forstyrre de pattedyr på habitatdirektivets bilag IV, som er naturligt hjemmehørende i Danmark, og forbud mod at beskadige eller ødelægge arternes yngle- eller rasteområder. Forslaget vil formelt gennemføre habitatdirektivets bestemmelser om en beskyttelsesordning for de omfattede arter.

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter 1) – BEK nr. 408 af 01/05/2007:

Landsplan-, kommune-, lokal- og råstofplanlægning

§ 5. De internationale naturbeskyttelsesområder skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplanerne, der skal indeholde retningslinjer i overensstemmelse med denne bekendtgørelse.

Stk. 2. I områderne må der ikke;

- 1) Udlægges nye arealer til byzone eller til sommerhusområde.
- 2) Planlægges nye større vejanlæg eller sideanlæg i form af servicestationer, materialepladser og lign.
- 3) Planlægges nye eller væsentlige udvidelser af andre trafikanlæg og tekniske anlæg og lign., f.eks. lufthavne, flyvepladser, jernbaner, havne, opfyldninger på søterritoriet, luftledningsanlæg, vindmølleklynger og -parker, lossepladser og anlæg for deponering.

...

Tilladelser, dispensationer, godkendelser, planlægning m.v.

§ 7. Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 8, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. De projekter, der omfattes af kravet om vurdering, er projekter som ikke direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning.

...

Fravigelser

§ 10. Myndigheden kan fravige § 6, stk. 2, og § 7, stk. 2, 2. pkt., når der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning.

Stk. 2. I Natura 2000-områder, der indeholder prioriterede naturtyper og/eller dyre- eller plantearter, kan fravigelse som nævnt i stk. 1 dog kun ske, når der foreligger bydende nødvendige hensyn til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller, efter udtalelse fra Europa-Kommissionen, andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

...

Generel beskyttelse af visse arter

§ 11. Ved administration af de i §§ 8 - 9 nævnte bestemmelser kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller

...

Undertegnede klager skal derfor påstå, at Miljøcenter Roskilde og Lolland Kommune med vedtagelsen af Kommuneplantillæg 360-18 med tilhørende VVM-tilladelse samt Lokalplan 360-21 med tilhørende Miljørapport har tilladt etablering af et projekt, som kan **skade marsvinenes hørelse**, og har samtidig tilladt et projekt, hvor man **forsætligt vil skræmme marsvinene bort fra habitatet (H260)**.

Dette er en overtrædelse af såvel EU's Habitatdirektiv og af den danske lovgivning på området.

Hørelsen er en af marsvinenes absolut vigtigste sanser. **Det er kritisabelt og ulogisk at udpege et habitatområde for marsvin – hvorefter man i næste øjeblik tillader, at dyrene skræmmes bort med støj.**

Der er ingen sikkerhed for, at dyrene vender tilbage.

Anlægsfasen for mølleprojektet, som kun er ganske sparsomt beskrevet i VVM-redegørelsen, forventes af have en varighed på 4-5 år.

KOMMULEREDE KONSEKVENSER

De **kommulerede konsekvenser** for habitatområde (H260) i forbindelse med nedenstående store anlægsprojekter langs Sydlollands kyst:

- 1) Femern Bælt Forbindelsen (anlægsperiode 10 år?)
- 2) Rødsand II (90 stk. 2,3 MW møller igangsat medio 2010) og Rødsand I (72 stk. 2,3 MW møller igangsat 2003)
- 3) Kappel forsøgsmølleprojekt med en anlægsfase på 4 – 5 år, med periodevis voldsom støj, der skal skræmme marsvinene bort fra habitatet

er **ikke** vurderet.

Alternative løsninger til projektet er ikke seriøst undersøgt, og der kan derfor ikke dispenseres.

Undertegnede klager skal derfor plædere for, at

- Kommuneplantillæg 360-18 med tilhørende VVM-tilladelse og
- Lokalplan 360-21 med tilhørende Miljørapport

bør erklæres ugyldige, da de er i strid med EU's habitatdirektiv. Projektet bør derfor ikke gennemføres.

FUGLE

Uddrag fra VVM-redegørelsen:

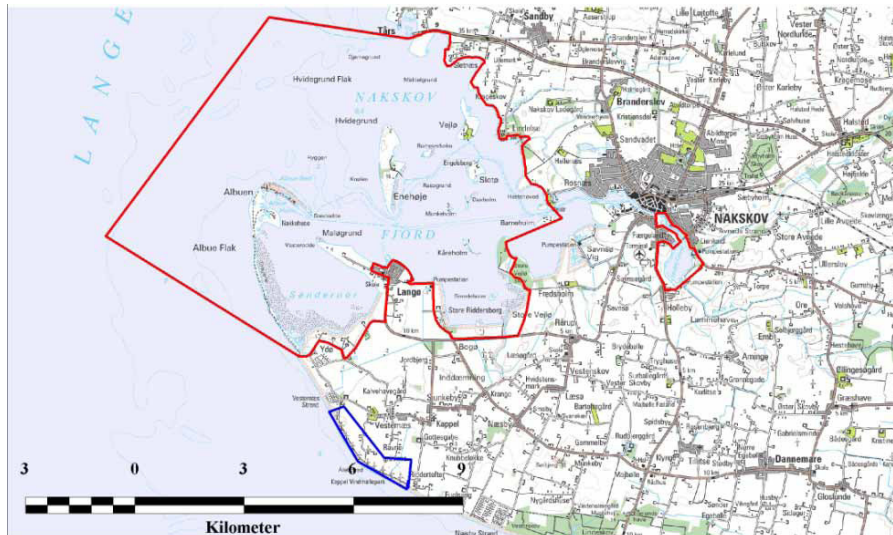
De mulige konflikter synes udelukkende at være knyttet til forekomsten af fouragerende sangsvaner og gæs på markerne i området Ydø - Jordbjerg - Bogø - St. Vejlø (Lokalitetsnr. 381003 i dofbasen.dk) umiddelbart syd for Fuglebeskyttelsesområdet. Fuglene forekommer kun i vinterhalvåret, hvor de fouragerer på marker med roerester, vintersæd og vinterraps. De udnytter derfor i nogen grad forskellige marker fra år til år. Den største interesse knytter sig til den årlige forekomst af 3.000 - 5.000 tundrasædgæs, idet området er Danmarks klart vigtigste lokalitet for denne nordvestsibiriske sædgåserace.

De vigtigste fourageringsområder for sædgæssene er markerne omkring Jordbjerg, men hele området Ydø - Jordbjerg - Bogø - St. Vejlø udnyttes regelmæssigt af gæssene. Det er kendt, at gæssene lejlighedsvis også besøger markerne syd for Gottesgabe tæt ved projektområdet; men de formodes kun undtagelsesvis at forekomme i selve det område, hvor de to inderste møller tænkes placeret, og endnu sjældnere - om overhovedet - i området tættere på diget. Gæssene flyver til overnatning på Nakskov Fjord, hvorfor de daglige, lokale trækbevægelser ikke berører projektområdet. Trækbevægelser af gæs og svaner mellem overnatnings- og fourageringsområderne berøres ikke af projektet.

De projekterede vindmøller er ikke placeret på en større trækrute for rovfugle. Der kan lejlighedsvis ses betydelige antal (undtagelsesvis op til 1000 musvåger på én dag) nær projektområdet, men der synes at være tale om vinddrevne fugle, der under visse vejrforhold passerer området på kompenserende træk. Det primære træk mellem Lolland og Nordtyskland forløber ad en mere østlig rute

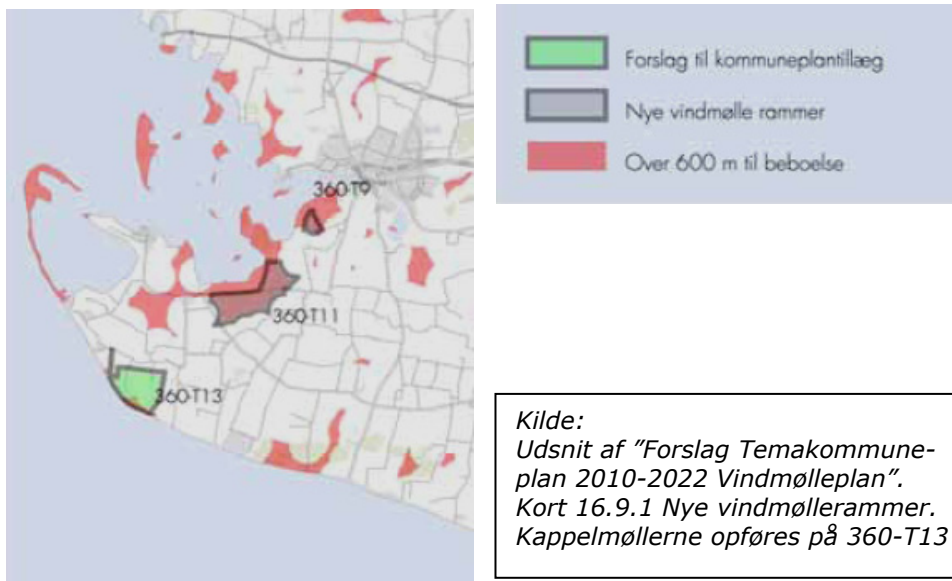
Der er et stort fugletræk parallelt langs Sydvestlollands kyst på landsiden om efteråret af rovfugle, duer og småfugle, ligesom der også forekommer et betydeligt nattræk af småfugle om foråret, der går vinkelret på kysten. De trækkende fugle om efteråret flyver afhængigt af bl.a. vindforholdene **i forskellig højde** langs kysten på landsiden.

De 7 store møller skal rejses i to "rækker" - 5 møller langs kysten og 2 møller bag disse ind mod land. 5 af møllerne og den ene lysafmærkningsmast vil blive rejst inden for strandbeskyttelseslinien. Den barrierevirkning, som møllerne vil få i forhold til bl.a. de trækkende fugle er **ikke** undersøgt. Det er yderst betænkeligt, netop fordi man flere steder i miljørapporterne og VVM-redegørelsen påpeger, at **konklusionerne er truffet ud fra erfaringer med langt mindre møller**, ligesom de nævnte rapporter heller ikke forholder sig til, at møllerne kommer til at stå i 2 "rækker".

Oversigtskort over mølleområdet (blå streg) samt Fuglebeskyttelsesområde nr. 88 (rød streg).
 Kilde: Miljørapport til Forslag til Lokalplan 360-21 Forsøgsvindmøller ved Kappel

Området syd for Nakskov fjord og beskyttelsesområde 88 (se kort) er tilholdssted for Sædgås (Anser fabalis), som her raster i tusindtallige flokke. Især racen Tun-drasædgås (Anser albifrons rossicus) har landets største koncentrationer ved Nakskov Fjord - omkring 2500 eksemplarer - et antal der ikke findes tilnærmelsesvis andre steder i landet.

I VVM-redegørelsen og i miljørapporterne nævnes problemerne i forhold til Kappelprojektet, og det konkluderes, at gæssene ikke vil påvirkes af møllerne; men da Lolland Kommune har planlagt for **flere mølleplaceringer tæt på mølleområdet 360-T13 "Kappelområdet" bl.a. 360-T11** (se ovenstående kort), er det efter klagers opfattelse nødvendigt, at det samlede antal mølleprojekters kommunerede konsekvenser for fuglene bliver undersøgt, inden der kan gives tilladelse til, at møllerne rejses. Gæssene fouragerer undertiden tæt på og inden for mølleområdet **360-T13** (Kappelområdet), hvorpå de flyver ud mod Nakskov Fjord for at overnatte. Netop disse bevægelser skønnes at blive problematiske for fuglene.

Behovet for en nødvendig, grundig undersøgelse af vindmøllernes effekter på rastende, trækkende og ynglende fugle skærpes af det forhold, at både miljørapporternes og VVM-redegørelsens konklusioner:

- er truffet ud fra erfaringer fra langt mindre møller,
- at der ikke tages højde for barrierevirkningerne forårsaget af møllernes opstillingsmønster og
- at de kumulerede effekter af de mange møller, der ønskes rejst i området, ikke er behandlet.

Desuden henvises til:

¹

http://www.blst.dk/NATUREN/Natura2000plan/Natura2000omraader/Fakta_om/Nyudpegede_havhabitater.htm

²

http://www.ft.dk/samling/20081/lovforslag/L153/som_fremsat.htm#dok

- 10.** Eventuelle former for fællesskabsstøtte, som den pågældende medlemsstat modtager eller kan formodes at modtage, og som har forbindelse med de forhold, klagen vedrører (om muligt med angivelse af referencer):
- 11.** Eventuelle tidligere henvendelser til Kommissionens tjenestegrene (om muligt vedlægges en kopi af brevvekslingen):
- 12.** Eventuelle tidligere henvendelser til andre fællesskabsinstitutioner eller -instanser (f.eks. Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender eller Den Europæiske Ombudsmand). Om muligt angives den reference, som disse instanser har givet klagerens henvendelse:
- 13.** Tidligere henvendelser til de centrale, regionale eller lokale myndigheder i medlemsstaten (om muligt vedlægges en kopi af brevvekslingen):
- 13.1.** henvendelser til de administrative myndigheder (f.eks. klage til de centrale, regionale eller lokale myndigheder i medlemsstaten og/eller til den nationale eller regionale ombudsmand):
- 13.2.** sagsanlæg ved domstolene i medlemsstaten eller andre anvendte procedurer (f.eks. voldgift eller mægling). (Angiv, om der allerede er truffet afgørelse eller afsagt dom og vedlæg eventuelt teksten til afgørelsen eller dommen):
- 14.** Her anføres eventuelt den dokumentation og de bevismidler, der kan forelægges til støtte for klagen, herunder de pågældende nationale bestemmelser (dokumentationen eller bevismidlerne bedes vedlagt):
- 15.** Fortrolighed (sæt kryds i en af de to rubrikker)³:
- ! “Jeg giver Kommissionen tilladelse til at oplyse min identitet under sine henvendelser til myndighederne i den medlemsstat, som klagen er rettet mod.” x
- ! “Jeg anmoder Kommissionen om ikke at oplyse min identitet under sine henvendelser til myndighederne i den medlemsstat, som klagen er rettet mod.”
- 16.** Sted, dato og klagerens/repræsentantens underskrift:

(Forklarende note, som skal figurere på bagsiden af klageformularen)

---

³ Deres opmærksomhed henledes på, at det i visse tilfælde kan være nødvendigt for behandlingen af klagen, at Kommissionens tjenestegrene oplyser Deres identitet.

Hver enkelt medlemsstat er ansvarlig for gennemførelsen (omsætning inden for de fastsatte frister, overensstemmelse og korrekt anvendelse) af fællesskabsretten inden for det nationale retssystem. Ifølge traktaterne skal Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber drage omsorg for, at fællesskabsretten gennemføres korrekt. Kommissionen har derfor, når en medlemsstat ikke overholder fællesskabsretten, selvstændige beføjelser (mulighed for at anlægge traktatbrudssag) til at prøve at bringe denne overtrædelse til ophør, og i givet fald indbringer den sagen for De Europæiske Fællesskabers Domstol. Kommissionen træffer enten på grundlag af en klage eller ud fra sine egne formodninger om overtrædelser de foranstaltninger, den mener er nødvendige.

Ved traktatbrud forstås medlemsstaternes krænkelse af de forpligtelser, der påhviler dem ifølge fællesskabsretten. Traktatbruddet kan bestå i en handling eller manglende handling. Ved stat forstås den medlemsstat, der overtræder fællesskabsretten, uanset hvilken myndighed - på centralt, regionalt eller lokalt plan - der er ansvarlig for overtrædelserne.

Enhver har mulighed for at drage en medlemsstat til ansvar ved at indgive klage til Kommissionen over en lovgivningsmæssig, forskriftsmæssig eller administrativ foranstaltning eller en praksis, som kan tilskrives en medlemsstat, og som han mener strider mod en bestemmelse eller et princip i fællesskabsretten. Klageren behøver ikke bevise, at han har en retlig interesse i at handle; han behøver heller ikke bevise, at han er primært og direkte berørt af den overtrædelse, han klager over. Det skal understreges, at en klage for at kunne behandles, skal vedrøre en medlemsstats overtrædelse af fællesskabsretten. Det skal desuden bemærkes, at Kommissionens tjenestegrene på grundlag af de regler og prioriteter, som Kommissionen har fastlagt for iværksættelsen og videreførelsen af overtrædelsesprocedurerne, kan vurdere, om en klage skal følges op eller ej.

Enhver, der mener, at en foranstaltning (af lovgivningsmæssig, forskriftsmæssig eller administrativ art) eller en administrativ praksis strider mod fællesskabsretten, opfordres til at henvende sig til de nationale administrative eller retlige myndigheder (f.eks. henvende sig til den nationale eller regionale ombudsmand og/eller benytte sig af de foreliggende voldgifts- eller mæglingprocedurer), inden eller samtidig med, at de indgiver en klage til Kommissionen. Kommissionen anbefaler, at man udnytter de administrative, retlige og andre klagemuligheder, der findes i henhold til national ret, inden man klager til Kommissionen, da det kan have en række fordele for klageren.

Ved at anvende de retsmidler, der findes på nationalt plan, vil klageren normalt kunne gøre sine rettigheder gældende (pålæg over for myndigheden, annullering af en national afgørelse, skadeserstatning) på en mere direkte og personlig måde end gennem en succesfuld overtrædelsesprocedure, som iværksættes af Kommissionen, idet der sommetider kan gå en vis tid, inden en sådan procedure fører til et resultat. Kommissionen skal nemlig, inden den indbringer sagen for Domstolen, først igennem en fase, hvor den tager kontakt med den pågældende medlemsstat for at prøve at få bragt overtrædelserne til ophør.

Desuden har Domstolens traktatbrudsdom ikke nogen indvirkning på klagerens rettigheder, da den ikke indebærer, at der træffes afgørelse med hensyn til en individuel situation. Den pålægger blot medlemsstaten at bringe sin nationale ret i

overensstemmelse med fællesskabsretten. Klageren skal derfor henvende sig til de nationale domstole, hvis han kræver individuel erstatning.

Klageren nyder godt af følgende administrative garantier:

- a) Når klagen er blevet registreret i Kommissionens Generalsekretariat, tildeles den et officielt nummer, hvis Kommissionen vurderer, at den kan behandle klagen; klageren får straks tilsendt et modtagelsesbevis med angivelse af dette nummer, som bør anføres i al korrespondance. Selv om en klage får tildelt et officielt nummer, betyder det ikke nødvendigvis, at der vil blive indledt en overtrædelsesprocedure mod den pågældende medlemsstat.
  - b) Hvis Kommissionen er nødt til at henvende sig til myndighederne i den medlemsstat, som klagen vedrører, respekterer den det valg, klageren har foretaget under punkt 15 i denne klageformular.
  - c) Kommissionen bestræber sig på at træffe en beslutning i sagen (indledning af en overtrædelsesprocedure eller henlæggelse af klagesagen) senest 12 måneder efter den dato, hvor klagen registreres i Generalsekretariatet.
  - d) Den ansvarlige tjenestegren i Kommissionen underretter på forhånd klageren, når den påtænker at foreslå Kommissionen, at sagen henlægges. Kommissionen holder desuden klageren underrettet om, hvordan en eventuel overtrædelsesprocedure forløber.
-